

SZABOLCS

(Telefonsz. az intérbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

A politikai helyzet.

Már akkor, mikor a koalíció „meg-egyesült ellenzék” címén állott kemény közjogi harcban a régi rendszerrel szemben, ismételten kifejtettük, hogy komoly válságos időkben a nemzetnek tulajdonképpen nem egyesült, hanem egységes küzdő táborra volna szüksége.

A dolgok természetéből folyik, hogy amíg a koalíciót közjogi felfogása választotta el a hatalomtól, elég volt külső egysége s belső tagoltsága nem nyilvánulhatott.

Megváltozott minden, akkor, mikor a koalíció olyan, amilyen feltételek mellett a kormányt átvette.

Az a pártcsoport, melynek egyetlen összetartó kapcsa az a közjogi elv volt, hogy Tisza és utána Fejérváry megsértették az alkotmányt s hogy ezt a sérelmet meg kell törölni s a jövőre az alkotmányt jobban körülbástyázni, minden igazi összekötő elvet elveszített, mikor minden közjogot érintő kérdés kikapcsolásával belső kormányzásra vállalkozott. Ilyen belső munkára a koalíció már elöve nem lehetett alkalmas, nem pedig azért, mert nincsen és nem volt társadalmi és gazdasági reformkérdés, melyek tekintetében a koalíció pártjait

egymástól a legmélyebb elvi ellentétek ne választották volna el.

Nem szólunk egyébről, csak a választójog reformjáról, meg a bankkérdésről. Egyik úgy mint a másik nemzet életerejét mélyen érintő kérdés s az egyesült kormánypárton belül a legki-egyenlíthetlenebb ellentétes felfogások állanak egymással szemben, úgy az egyik, mint a másik kérdésben.

Igaz, hogy az exigentiák, a helyzet kényszere teremtett máris a koalíción belül egy olyan, számszerint biztosan meg nem állapítható tábort, mely felfogásbeli ellentétességét magába fojtva, külsőleg egy és egyértelmű a mai kormánynak hű támogatásában; de az is természetes, hogy az egész koalíció ilyené nem lehet s nem állandósulhat az az állapot, hogy előzetes kapacitálással, biztatással, riasztással bármilyen törvényjavaslatnak biztosítani lehessen a szükséges többséget.

Ezt bizonyára a kormány maga érzi legjobban, mert ha nem érezné, lehetetlen volna, hogy munkaprogramja mely annak idején elég világosnak látszott, mely alaposan összekuszálódhatott volna, belekerülvén ötletszerűen nem egy olyan kérdés, mely belőle eredetileg ki volt zárva, és elejtődven, vagy

elhalsztódván olyanok, melyek főfontosságúknak voltak elismerve.

Különös iróniája a sorsnak, hogy az eredetileg kizárt katonai kérdések sem hagyják nyugodni a koalíciót. Valamikor a koalíció egyet értett abban, hogy a hadseregben a magyar államiságnak kétségbevonhatatlanul ki kell tejeződnie, egyetértett azután abban, hogy jó lesz egyelőre a katonai kérdéseket érintetlenül hagyni; mit fog csinálni a koalíció, ha ezt a kérdést végül mégis csak neki kellene megoldania? Visszafog térni a kikapcsolás előtti álláspontjára, vagy olyan felfogással fog próbálkozni, mint amilyent a gazdasági kiegyezés és a kvóta körül tanusított. Egyik is, másik is nyaktörő vállalkozás volna, mert hát úgy van az megírva, hogy minden „kikapcsolt” elv egy-egy Achilles sarok, halálos gyengeség.

Az egységes tanítói közszellem.

„Egyesülésben rejlik az erő”. Felismerték és követik ez elvet minden téren azok, kiknek az erők egyesítésére szükségök van, ha munkájok becsét, értékét növelni, anyagi érdekeikkel előmozdítani akarják.

— Szervezkedik az ország mindegyik testülete. Mindegyik más-más célt tűz a kibontott lobogóra, mely lobogó köré áttörhet-

TÁRCA.**Imakönyv.**

— Nászajándéku menyasszonyomnak —

Fényes ajándék nem telik, tudod.
Egy imakönyvet hoztam im neked.
Beragyg mégis sok csöndes zugot
Mert fényesebb nincs, mint a szeretet.
Ki nem tanultál mást, még nem soha,
E tiszta nyelvet hogyan értenéd!
Ez egyszerű könyv mindenik sora
Szent szeretetet sugároz feléd . . .

Ma még csak mosolyát látod a világnak.
A fény mellett az árnyat nem leled —
S hogy orvul hányszor tiszta szívedbe rágnak
Te még csak a meséből ismered.
Imádságod is oly derűs, sugáros,
Mint lelked, melynek csak mosolya van —
E könyv feléd csak tiszta fényt sugároz,
Mely mint a lelked, oly zavartalan.

De majd, ha bánatos lesz ébredésed,
— Az élet tövist rejt ajándokul —
Ha tiszta lelked elszorulni érzed,

És a szemedbe fájó könny tolul,
Tekints e könyvbe — s már remény vesztelen
Szent béke szárnya érint csöndesen, —
Mert míg imádság zsong bizó szívedben,
Nem hagy el téged az én Istenem!

Asmadal.

Piroska.

Szerkesztő ur kérem, ha egyszer eljön az az idő, hogy szerelmes verset írok egy nyiregyházai lányhoz, legyen szives rögtön kiadni, sőt ha lehet rendkívüli számban, nehogy a most elmondandó esethez hasonlatos „balszerencse” érjen.

Elmondhatom, bátran, hiszen akiről szó van, messze, nagyon messze esik az én mostani hazámtól.

Hegyek, völgyek választanak el tőle. Tul a Tiszán, tul a Mátrán, valahol a Vág partján éledegél és sohasem fogja e sorokat olvasni, sohasem fogja megtudni, hogy egy 10 év előtt „közlés végett” beküldött versemre adott válaszában valahol visszhangja kelt.

Szegény Piroska!

Sok év telt el azóta, hogy utólszor szorítottunk kezét. Sok virág, sok remény

elpusztult már a mi régi, szép tavaszunk óta. Vele jártam én akkoriban az erdőt, neki téptem le minden margitvirágot és a csillogó szentjánosbogarakat az ő vállaira rakosgattam. Ha volt egy-két szabad óráim, verseket írogattam „Hozzá” és beküldözgettem a „Vágvidék”-be.

Ő szívesen olvasgatta azokat és bámulta a fantáziámat, hogy micsoda rigmusokat tudok írni forró ajkáról és ölelő két karjáról, holott még sohasem csókoltam meg és ő sohasem ölelt meg. De azért sohase kért hogy ne kompromittáljam, bizonyára mert — ő is szeretett.

Egyszer aztán az történt, hogy bucsut vettem a Vágtól, s így Piroskától is. Alighanem ködös őszi este volt. A szerelmesek ködös őszi estén szoktak elválni. Így olvastam Petőfi „Tündéralom” című versében is.

Ekkor esett meg velem az a furcsa dolog, hogy el se bucsuzhattam tőle, csak hogy le ne késsem a vonatot.

A távolból aztán nem is mertem neki levelet írni. De mindig rá gondoltam. Mentséget akartam kitalálni, hogy mért nem bucsuzhattam, mert az igazság ostoba mentés lett volna. De mentséget nem találtam, se módot az ügyetlenül elejtett fonál felvétele. Bánatomban bebarangoltam az erdő.

Az összes téli árukat mélyen leszállított árakban árusítom, u. m.: szőrme boák, keztyük, alsó ruhák, stb.

Eisler Károly divatáruháza,

Telefon 114.

Nyiregyháza.

len phallanx gyanánt sorakoznak a tagok. Új, triss, modern szellem lengi át a testületek szellemi életét, csak a magyar tanítóság él részekre tagolt, elszigetelt, társaitól elkülönített életet, mely élet mellett a benne rejlő értékes erőt teljesen soha ki nem fejtheti, annak nagy része értéktelenül vész el.

— Az állam minden tisztviselői kara megtalálta az összekötő kapcsot, mely az együvé tartozandóság érzetéből kifolyólag egy testületbe tömöríti. Ez önálló egész létrehozásában segítő eszköz az egységes képesítésben rejlő nagy erkölcsi erő mellett az erős, egészséges testületi közszellem és a magyar államot szeretettel szolgáló nemzeti génusz; csak a különféle jellegű, de egyformán szolgáló magyar tanítóság lelkében él a remény, a vágy, hogy számarányánál fogva is mint tettekben tényező, egy testületbe tömörítve, intenzívebben fejthesse ki elszigeteltsége folytán szétforgácsolt erejét rajongva szeretett édes hazánk javára, boldogságára.

— Hogy ezt teljes intenzivitással nem teheti a magyar tanító, oka az, hogy a működő tanító-egyesületek jelenlegi szervezőtökből nem életképesek, mert még locais helyzetekben sem tudják a tanítóságot teljes számban tömöríteni, képtelenek a tanítóságban a munkakedvet ébrentartani, a tagokban rejlő intellektuális erőt kiaknázni, azt a magyar tanúgy javára közkinccs gyanánt értékesíteni. Bizonyítják ezt a tanító-egyesületek meddő közgyűlései, hol évente ledarálják a vezetőség által előkészített anyagot, mely minél kevesebb tért nyit a szakképzottség fejlesztésére az adminisztrációs ügyek mellett.

— Ezért nem vádolhatjuk a tanító-egyesületek vezetőit, az egyesületi elnököket, kik tudásuk tehetségök javát viszik az egyesületi életbe, hogy szint, tartalmat adjanak azoknak

— A tagokat sem érheti a vád, mert azon közönynek, melyet a tanítóság körében az egyesületi élet iránt tapasztalunk igen mélyreható és elfogadható oka az a különféle működési terrenum, melyben élniök kell s az ennek következtében előállott több irányú lekötött egyesületi helyzet, mely azt eredményezi, hogy a többoldalulag kötelezett tag kötelezett egyesületében fejt ki munkásságának javát. E munkássága is sokszor értéktelen, mert gyakran összeütköznek az érdekek, mely esetben el kell némulnia, lelkének, szellemének nem engedhet szabad szárnyalást.

— Az a sok külön-külön működő felekezeti, hivatalos és szabad tanító-egyesület oka annak, hogy a magyar tanítóság még mindig nincs egy táborban. Hogy még minem öltött testet az a régen várt közös ideál, hogy mint édes magyar hazánk jövőendő erős-ségén és nagyságán dolgozó egyforma, egyszerű, egyenlő értékű munkások a magasztos cél érdekében mindannyian tömörüljünk.

— Ez a tagoltság akadályozza az egységes, országos testületi közszellem kialakulását. Ha a fát gyökerében támadja a féreg, az soha egészséges nem lesz. Így vagyunk egyesületi közéletünkkel is. Az egyesületek alapjában, az elszigetelt szervezeti különállásban rejlik az eredménytelenség oka. Ezen kell változtatnunk. Le kell dönteni a létező egyesületek között emelkedő válaszfalat. Egy zászló — a magyar nemzeti közoktatás egységes zászlója — alá tömörülve kell kifejtetni erőinket s kell megvalósítani mindannyiunk közös álmát — az erős nemzeti érzésen nyugvó magyar nemzeti államot.

— Midőn a tanítóság közéletében felmerült ezen jelenségre a figyelmet felhívom, felvetem a kérdést, nem volna-e helyes? idő-szerű? előnyös? a meglévő, működő tanúgyi lapok bevonásával, vagy azoktól függetlenül egy a tanítók egyetemének érdekeit képviselő oly szaklapot megteremtteni, melynek a háta mögött álló egységes tanítói közvélemény adna erőt, sulyt; melynek vezetése béklyók közzé nem szorított, független elemek közébe letéve, lerakná erős alapját egy új, modern iránynak, mely irány a felszabadult szellem szabad szárnyalása nyomán életrekelt egészséges közszellemnek lenne a szülője. Szinte mérhetetlenek azok az előnyök, melyek a magyar tanítók egyesüléséből önképzésünkre s ebből kifolyólag a magyar tanúgy fejlődésére háromolnának. Ez alkalommal jogaink kiépítését, anyagi érdekeink méltányos kielégítését mellézve csupán azt említem fel, hogy a megindítandó szaklap, mint az ország területén működő összes tanítóegyesületek leendő hivatalos lapja közölné az ország területén pályadíjat nyert tanúgyi munkákat s így ezek közkinccsése téve gazdagítaná az amúgy is stagnáló paedagógiai irodalmat, emelné a tagok szakképzettségét; közlésük ambíciót adna a tagoknak a munkára, az egyesületi életben való szereplésre; tág teret az éreemeseknek az érvényesülésre: míg most az egyesületi könyvtárakban kiadatlanul, porlepetten heverve olvasatlanul enyésznek el.

— Itt az alkalom! A „Budapesti Tanító Egyesület” több egyesület felszólítására elvállalta egy tanúgyi szaklap megindítását s ezen szaklap a „Magyar Népiskola” Sretvizer Lajos és Krasznay István szerkesztésében, a tanítóiuk egész gárdájának anyagi támogatása és közreműködése mellett, 1909. jan. 1-én — bár gyöngén mint kis virág — de kibontotta szirmai.

— Zászlóján főségesen ragyog: Egységes tanítói közvélemény!

— Programja: Az egyetemes tanítóság érdekeinek védelme!

— A magyar tanítók „Országos Bizottsága”, a „Budapesti, a Budai Tanító Egye-

sületek”, az „Eötvös Alap”, az Iparisk. Tanítók Orsz. Egyesülete” szaklapjává választotta.

— Az elvetett mag tehát kikelt! Vésztől, vihartól gyöngéd gondoskodással védi egy kised csapat, a cultura önzetlen munkásainak kicsiny, önzetlen csapata. Könnyítsük munkájukat! Vegyünk részt a közös érdekekért vívott szent harcban! Jó harc az! Álljatok e kicsiny csapat mellé mindnyájan! Ápoljátok, védjétek, gondozzuk e drága, gyöngé kis növényt közösen, hogy az elhíntett nemes magból fejlődött növény megerősödjék és gazdagon gyümölcsözzék!

Közös erővel hassunk oda, hogy a „Magyar Népiskola” a tanítóság egyetemének független szabad organuma legyen. Adjuk meg az anyagi és erkölcsi erőt, hogy a lap a magyar tanítók országos közlönyévé átalakulhasson, a megyei egyesületek által jutalmazott pályaműveket melléklet gyanánt közölhesse s így mindegyikünk egy szakirányu paedagógiai könyvtár birtokába juthasson.

A „Szabolcsmegyei Tanító Egyesület” vezetőségét pedig arra kérem, tegye tanulmány tárgyává a kérdést. Bocsássa az egyesület tagjainak ítélete alá. Vegye fel a kibontott zászlót. Intézzen felhívást az ország összes egyesületeihez csatlakozás végett.

Legyen e lap minden minden magyar tanító kezében világító szövétnék, mely miként a szív az emberitestet, úgy irányítsa a magyar tanítóság közéletét, teremtsen meg a magyar tanítóság egészséges, erős nemzeti alapon nyugvó közszellemét, mely közszellem nélkül a magyar tanító egyesületi tevékenysége meddő marad.

Budapest.

Görgey István.

Fogtechnikai műtermem a legújabb és legmodernebb gépekkel van szerelve, mi által abban a helyzetben vagyok, hogy — egy vezetésem alatt álló műfogász segédkezése mellett — **műfogjavítások** meg is várhatók, **új fogak és fogsorok, aranykorona és aranyhid** munkálatok, (szájpadlás nélküli fogak), arany **Csapfogak**

egy nap alatt

a legpontosabb kivitelben elkészülnek.

Nyiregyházán 1909. évi január hó.

Tisztelettel:

Dr. Laufer Miksa

fogorvos, Orosi-utca 1. szám.

Rendelés egész napon át. Telefon szám 41

ket, s minden dalos madárban, minden lomb-rezzenésben őt kerestem. Az ő dalait dudogtattam és az ő virágait szedegtettem s mindig csak azon töprenkedtem, hogyan adjam tudtára, hogy a tapasztaltak dacára is megtudnék halni érte, annyira imádom!

Végre is arra határoztam el magamat, hogy egy üzenetet küldök be a „Vágvidék”-be, egy olyan üzenetet, amelyre felelnie kell, ha szeret még egy kicsit. Ennek az üzenetnek ma is fülemben cseng egy töredéke:

„Piroska, ha szeretted egykor
Ugy, ahogy én szerettedek,
Ha van szivedben irgalom még,
Hallgass, hallgass meg engemet!
Ugy elborult a szívvilágom,
Hogy én már nem bírom tovább!
Írd egy darabka papirosra
A multnak egyetlen szavát,
Egy szót csupán és visszatérek
Es nem válunk el sohasem.
. . . Ha még szeretsz Piroska, édes,
Íz egy szót írd meg énnekem!

Oh, hogy vártam a feleletre! Eltökéltem, hogy ha megbocsát, és válaszol, hegyen-völgynön, tüskön-bokron át rohanok hozzá, hogy lábai elé térdelve, bűnbánóan csókoljam ruhája fodrát.

Hiába vártam, nem jött felelet.

Elmult a tél, előbb az első, aztán a második. A világ legelhagyottabb árvaja lettem. Ugy bolyongtam a világon, mint akinek akkora bűn nyomja a lelkét, hogy a kegyelmi kérvényt sem meri megírni. Ezért nem írtam hozzá levelet. Hiszen, ha a dalomra nem válaszolt, akkor levelet is hiába írnék, arra se válaszolna.

Es . . . elmult a tizedik tél is.

Az idő minden sebet begyógyít.

Piroskára alig-alig gondoltam. — Csak akkor jutott már az eszembe, ha szentjánosbogarakat láttam csillogni az erdőn.

Olyankor mindig feltámadt bennem egy kérdés: — Istenem, miért nem válaszolt akkor az a leány? És mindannyiszor fájt egy kicsikét, hogy nem rakosgathattam vállaira a szentjánosbogarakat . . .

És lám csak! . . . (most figyeljen Szerkesztő ur, aki olyan egykedvűen dobálja papirkosarába a verseket, vagy rakosgatja félre más időkre!) a minap levelet kaptam a Vág partjáról. Kíváncsian szakítottam fel, azt gondoltam: vajjon ki írhat nekem a Vág partjáról?

Ő írt. Ezt írta:

„Sirva olvastam el tegnap a „Vágvidék”-be írt üzenetét. Sokáig vártam rá, rettentő sokáig. Nem haragudtam én soha és sohasem vártam bocsánatkérését. Tíz év múlva is megértem szavait: Írd egy darabka papirosra, **A multnak egyetlen szavát!**”

Leírom: szeretlek!

Milyen hatást keltett bennem ez a levél, szavakba nem foglalhatom. Tűzbe mentem volna valaha a cukorsipért, ma kihajítom az ablakon. Az első percben azt sem tudtam, hogy mi ez? Mi történt?

Pedig mindössze annyi történt, hogy a „Vágvidék” egy kissé későn közölte a versemet.

Daisy.

Báli ujdonságok! ruhadiszek, keztyűk, legyezők, gase szövetek, aranydiszek, művirágok. A legjobb minőségű sárcipők óriási választékban kaphatók

KOHN IGNÁTZ
női férfi divat és rövidáru üzletében.
Telefon 129. Telefon 129.

Fehér angora

boát, muffot



meglepő szépen

tisztít



Sabulya Mihály

kelmefestő-, vegyi-ruhatisztító- és
plissirozó-intézete Nyiregyházán,
Pazonyi-u. 13. Trinyi-szálló udvar.

A Bessenyei kör művészete.

Hogy a Bessenyei kör művészeteinek milyen jó híre van művészkörökben, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a legelső rendű külföldi művészek is, akik Magyarországot felkeresik, készséggel lefáradnak Nyiregyházára. Tudják, hogy itt, ha nem is kapnak olyan nagy fellépési díjakat, mint például Budapesten, ámde olyan szíves fogadtatásban, közvetlen érdeklődésben részesülnek és olyan hálás hallgatóságra találhatnak; ami bőven kárpótolja őket az anyagiakért is. Az igazi művészléleknek az erkölcsi siker mindig előbbre való az anyagiaknál.

A Nyiregyházán elért és elérhető erkölcsi sikerek indították *Clup Juliát* és arra az elhatározásra és kijelentésre, hogy Nyiregyházára eljönne még akkor is, ha sehova sem hívnák máshova az országban.

Pedig hívják és nehezen várják minden esztendőben Budapesten is, mint a jelenkor egyik legkiválóbb hangversenyénekesnőjét. Ez a nagy művésznő énekelt a Bessenyei kör múlt hétfő estéjén. Ez énekelt úgy, igazán szívből és lélekből, mintha önmagát akarta volna felülmúlni.

És énekelt szívesen megszeretett nyiregyházi közönségének, ráadásokkal is szolgált.

A Bessenyei köré az érdem, nem csak abban hogy ilyen kiváló művészek ide jönnek, hanem abban is, hogy szívesen jönnek mert itt a legmagasabb zenei élvezetek iránt is fogékony állandó közönséget toborzott és nevelt a Bessenyei kör.

A legmagasabb zenei élvezetek közül való volt a Kemény Schiffer vonós négyes fellépése is. A Glazuonos vonós négyesének elsőtetele ugyan fárasztóan hatott, de a scherzo felvillanyozta a hallgatóságot és ettől kezdve kétszeres érdeklődéssel kísérték az az idő szerint legelső magyar vonós négyes művészi készültségét, amely társaságnak első hegedűse Kemény Rezső egyébként nyiregyházi.

Nagy hatást értek el a zongora ötessel is, amelyben a zongoraszólamot a mi fáradhatlan és a Bessenyei estékről szinte elmaradhatlan Dienzl Oszkárnak játszotta jól ismert művészetével.

Egyszóval megint egy kimagasló művészi emlékeivel lettünk gazdagabbak.

— a.

Pénteki levél.

Tovább egy lépéssel

Szinte nem is egy lépéssel, egy féllal csak. Azonban egy képzelt, bár soha számba nem vett, de erősen betartott vonalon kívül.

Le arról az utról, ahol rendszerint járok. A hátsó oldalon, aztán be, a pedig mindig nyitott utcaajtókon. És ki az egyik

udvarról és be a másikra, föl az egyik utcán és vissza a másikra. És nézni az egyik asszonyarc után a másikat, és a lányokat és a szobákat, az udvarokat, szivni a levegőt és fuldoklani attól, amiben azok élnek.

Csak egy fellépés kell hozzá. És elborítja az ember esztét és a lelkét, és mint valami tengeren elbolyongottnak a kéjzelt világitótorony, jut eszembe négy leány, s talán tizenkét asszony, akik táncoltak a Szanatorium-bálon.

Tizenhatnál alig voltak többen. S a jövődelmük évente nem rug annyira, minden lelkes fáradozásuk nem hoz annyit, amivel egyetlen udvart ezek közül lehetne — nem hogy széppé, lakhatóvá, egészségessé, csak éppen kevésbé lakhatatlanná, nem teljes bizonyossággal gyilkolóvá tenni.

Rójjuk az utcát nap mint nap, mi, savanyodott lelkű, elégedetlen, izgága burgerek és ha a cipőnk talpát nyomja egy kiálló kőszöglet, ha nincs kellőképen homokolva a sík, ha félaraszos árok fut az udvarokról szappanlével töltve, ha lányos ablakok alatt selyemszalakat látunk kirázva, szidjuk a magisztrátust, a rendetlen, izléstelen asszonynevet, és haladunk tovább, megbántottan, nekikeseredetten az elmaradott, piszkos, nagy ázsiai voltunk felett.

És ugyanakkor, a tükörelablakos hátsó oldalon, az alsó végem is vannak udvarok, és laknak emberek. És azokban az udvarokban egyszer járunk talán életünkben, mint jártam tegnap én.

Kevés, alig hat korona díjra munkást kerestem. Asszonyunkat akinek nem tudtam a nevét. És elindultam, megkeresni, ott.

A — Ghettóban? Nem. A szegénységben nincs valláskülömbőség. Annak végtelen egyenlítő ereje van. Rettenetes ikerestvérevel, a piszokkal, ráfekszik az utcákra, a házakra, az udvarokra, betölti a levegőt, befurakodik a falakon keresztül, ránehezedik az utcséli tákra, és nem kér segítséget az időtől. Vévént, rombol, fakít, embert, házat, ruhát, mindent.

Láttam kisajtókat, amelyeket soha sem csuknak be. Házakat, amelyeknek az erőse szinte a földet érte. Ablakokat, amelyek nem nagyobbak egy iv papirosnál, és mögöttük két leány ült, monogramhímzéssel.

Asszonyok jártak ott, akiken a ruha sleppes volt és rongyos, a hajuk ősz és göndörített, és behajoltak a szomszédház ablakán, diskurálni.

És embereket kivált, sűrűn telve, mindenütt mint egy hangya bolyban, úgy nyüzsgtek az emberek, a sápadtarcu, penészszerű, cábár gyereket, akik vézna kis álluk alatt összefogva a kis pamutkeszkenőt, bármézzan álltak előttem, a nagy, idegen jelenőség előtt.

— Itt az nem lakik. Talán ott megtudják mondani, ahol az a seprű áll az ajtó előtt.

Szinte beleszédültem, mikor a tenger szemét között elindultam a szememmel, keresni egy töröttszaru cirokseprűt. Hát itt, ennek a népnek, ebben az udvarban, egy kinnhagyott cirokseprű — esemény?

Akkor bementem. Olyanformán, hogy belülről hermetice bezártam az orromat, a füleimet, és a szememet. Akartam, hogy ne lássak ott semmit, csak ami szorosan a dolgomra tartozik.

És mégis láttam. Három fiatal, vézna kis leányt, egy telitömött, mondhatatlanul rossz levegőjű, alacsony szobában. Városszéli apró, szegényes kis varoda volt, olcsóska kis parchett blousokat varrogattak a lányok, sovány kis kezük nesztelenül villogtatta a tüst. Olcsósipkés, mosott krém szövetbloust viselt kettejük, és nagyon kisütött, vékonyszálú szőke hajukon keresztül sugárzott a csalóka januári napfény. A szemük fényes volt és az arcuk sápadt, és igen nagyon oda illettek már a varróasztalhoz. A harmadik azonban ujoncz volt még. A mesterségben és a környezetben. Gyermekes, jó, sötét ru-

hácskában, és az ujjai közül szinte hulott a fényes, nehéz, rakoncátlan kis nyomorúságszerszám. Amint ránéztem, nagy barna szemével önkéntelen hivalgással nézett az egyik ágyra, ahol vigyázatosan kiterítve fektült egy nagy fehér angora, s egy kék szállagos kis fehér kalap. Az övé.

S tudja isten honnan, idegen illat csapta meg a lelkemet. Ugy láttam azt a kis leányt, mintha kin a piszkos jéggel borított, citromhajakkal telidobált udvaron virágos oleanderfát találtam volna.

Hogy kerül ez ide? Itt fegyverkezik a rettenetes erővel jövő Elét elé?

Azt nem. És odáig aligha fog eljutni. A főlősleges élet előtt még, illetőleg igen nagyon az elején, találkozni fog azzal a tizenhat asszonnyal, akik elindultak, meggyőzni a nyomorúságot. És mielőtt még a legszéléhez jutnának is, utjukat állja a — közöny.

Telefon 93.

Kályha fűtésre a legjobb
barnaszén mázsánként pontosan
kimérve, házhoz szállítva

2korona

és minden másfajta szenek jutányos áron.

I-ső rendű nagyváradi mész
jutányos áron, kocsinként ár-
engedménnyel kaphatók

Kohn Jeremiás

szén és mészraktárában,

Kállai-u 1. — Viz-u. 20.

B á l i

ujdonságok

legújabb selymek
és szövetekben

Guttman Henrik
divatáruházában
k a p h a t ó k.

HIREK.

. . . és mégis mozog a föld . . .

— Gondolatok a segélyző-bizottság 3193. sz. eredeti gyűjtőívének kézhez vételekor. —

A délolaszországi rettenetes katasztrófa sebesültjeinek jankiáltása, a romok által eltemetettek halálküzdeme, a rémülettől megbollott agyu ember borzalmassága, a kietlen tájakon étlen-szomjan bolyongó apátlan-

Farsangi cikkek **S T E R N S Á N D O R**
leszállított árakon **uri- és női divat, kézimunka üzletében Nyiregyházán,**
Pazonyi-utca 2.

anyátlan árvák kétségbeesése, még mindig nem csillapította le a megböszült elemek háborgását. Bajáról, Sükösdről, Fiuméről, Kecskemétről és a szomszédos Szatmármegye különféle községeiből hozza hírül a táviró, hogy ott is mozog a föld. Mintha a végzet maga is belátta volna tévedését, amikor Kalabriát és Messzinát a földdel egyenlővé tette, és most ujabban megremegetteti az emberiséget csak azért, hogy adakozzék a kiáltó nyomor enyhítésére.

Szabolcsvármegye és annak székhelye Nyiregyháza soha sem zárkózott el az igazán rászorultak segélyezésétől. Nem nézte a szűkölködők vallását és nemzetiségét, csak azt látta, hogy Isten képére teremtett emberekre van szó. A lakosság most sem fogja megtagadni nemes szívét és mindenki adakozni fog tehetségéhez képest. Magyarország hálás lehet a Gondviselés iránt. A háború és a földrengés rettenetességei megreméztették ugyan a lakosságot, de az ijedelem korainak bizonyult, mert a megpróbáltatás nehéz ideje nem következett be és a véstetjes felhők elvonulása után ismét felsütött a reménység napja. Az öröm perceiben azonban ne felejkézzünk meg embertársainkról, a kiket a szeszélyes végzet talán minden különösebb hiba nélkül szemelt ki hatalmának megmutatására. A délolaszországiak nem mérlegelhetik szabadon Isten hatalmát, mert nagy részük a romok alatt pusztult el, az élve maradtak pedig élőhalottként járnak kálváriájukat, akik bomlott idegzetten nem foghatják fel még a csapás rettenetességét sem.

Okuljunk az eseményekből mi, akik annyira távol vagyunk az Istenítélet központjától, hogy baleset bennünket nem ért, de mégis oly közel hozzá, hogy minket is megérintett a halál lehelete.

Ne zárkózzunk el a közöny bástyái mögé, melyek omlékonyabbak a kártyavárnál, hanem adjunk abból, amit Isten nekünk juttatott és amit nekünk kegyelmesen meg is hagyott.

Ismertettük már a Majerszky Béla vezetése alatt működő segélyező bizottság megalakulását. Jeleztük, hogy a gyűjtés csakis az egyesületekben történik, mert a kedvezőtlen időjárás és a nap rövidege miatt a házanként való gyűjtést foganatosítani nem lehet. Ismételten hangoztatjuk ezt azért, hogy olvasóink ne várják házaikhoz az összedöket, hanem küldjék be adományaikat szerkesztőségünkhöz, melyet mi a Wekerle, Vaszary, és Kossuth védnöksége alatt működő 500-as országos bizottság által lapunknak küldött 3193. sz. eredeti gyűjtőívre vezetünk rá. Vidéki olvasóinktól utalványon kérjük az adományokat, melyeket az előfizetés megújítása alkalmával is beküldhetnek.

Az 500-as nagy bizottságban benne van megyénkből gróf Vay Gábor, Meskó László, Mezössy Béla, Mikecz Dezső, Majerszky Béla, Hrabovszky Guidó, Kállay Lipót, Kállay Tamás és Pilisy István, akik jó példával járnak elől maguk is.

A Bessenyei-Kör folyó 1909. évi január hó 26-ikán, kedden, este fél 8 órakor a „Korona-szálló” disztermében estét rendez, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Műsor: I. 1. a) Grieg. Szonata. 7 mű. II. és IV. tétel. b) Tschajkovszky: Románc. c) Raff: Cavatina. Előadja: Eckerdt Laura urhölgy.

2. a) Franz: Das Meer hat seine Perlen. b) Schubert: Schlaflied. Schumann: c) Wer machte dich so krank. d) Alte Laute. e) Ius Freie. Eneklí: Gerhardt Elena urhölgy.

3. Trnecek: Schubert fantázia. Hárfán előadja: Vajdits Sári urhölgy.

4. Brahms: a) An die Nachtligall. b) Der Jäger. c) Guten Abend, gute Nacht. d) Goldmark: Die Quelle. Eneklí: Gerhardt Elena urhölgy.

II. 1. Tárca. Fölvassa: Vándor Iván (Váradi Ilonka) urnó.

2. Tschajkovsky: a) Das Vöglein. b) Das war im ersten Lenzesstrahl. c) Im wogenden Tanze. d) Frühling. Eneklí: Gerhardt Elena urhölgy.

3. a) Oberthür: Conte des Fées. b) Zabel: Logenda. Hárfán előadja: Vajdits Sári urhölgy.

4. a) Wolf: Verborgeneheit. Strauss: b) Ständchen. c) Morgen. d) Heimliche Aufforderung. Eneklí: Gerhardt Elena urhölgy. Zongorán kíséri: Dienzl Oszkár.

A műsor egyes számai alatt a terem ajtait zárva tartja a rendezőség. Ezen rendkívüli estére csak azon bérletos jegyei érvényesek, akik 2—2 K-t ráfizettek. — Jegyek válthatók január hó 23-ikától január hó 26-ikán este 6 óráig a Ferenicz-féle könyvkereskedésben s este 7 órától kezdve a pénztárnál, és pedig a középszékek első hat sorában s az emelvénytől jobbra és balra első sorokban tagnak 4 K-ért, nem tagnak 6 K-ért; a középszékek többi sorában tagnak 3 K-ért, nem tagnak 5 K-ért. A 7 és 5. sz. kis páholy ára tagnak 18 K, nem tagnak 25 K; a 6 és 4. sz. nagy páholy ára tagnak 20 K, nem tagnak 30 K; a 2. és 1. sz. páholy ára tagnak 16 K, nem tagnak 20 K. Számozatlan ülőhely ára tagnak 2 K, nem tagnak 4 K. Műsor a pénztárnál 40 fillérért kapható.

Hivatal vizsgálat. Berzeviczi Gyula belügyminiszteri titkár a nyiregyházi anyakönyvi hivatalt folyó év jan. 18-án 19-én tüzetesen megvizsgálta és az általa felvett jegyzőkönyv szerint az anyakönyvvezetést úgy bel- mint kül alakját tekintve kifogástalannak találta.

A főispán Oláh Miklóst Máriapócsra anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

Választás. Nyiregyháza város képviselői f. hó 27-én három szülésznot választ. A kérvények jan. 25-ig adandók be az alispáni iktató hivatalhoz.

Doktorátus. Kalmár Eda ügyvédjelöltet ma egy hete a kolozsvári egyetemen doktorrá avatták.

Kiküldetés. Győr szab. kir. város nevében dr. Szauter Ferenc tanácsos és Kádár Jenő mérnök szerdán városunkba érkezett és megvizsgálták a szegényház berendezését. A tapasztaltak felett elismeréssel nyilatkoztak.

Pályázat. Pátroha község két iskolát és másegyéb közcélú épületeket magába foglaló épület csoportra irt ki pályázatot febr. 10-i határidővel. Részletes felvilágosítást az előjáróság ad.

A kecskeméti jogakadémia. Bagi Béla és Kovács Pál tanárságainak 25-ik évfordulójához készül. Az ifjusági segítő egyesület kéri az intézetnek. Szabolcsmegyébe került növendékeit, hogy a jubileumi alapítványra adakozni sziveskedjenek.

Megbízás. A belügyminiszter Berzeviczy Gyula miniszteri segédtitkárt megbízta a szabolcsmegyei anyakönyvek felülvizsgálásával. Nevezett Nyiregyházára már megis érkezett.

Közpénzek biztonsága. Székesfehérvár mozgalmat indított, hogy az állami pénztárakhoz katonasorsjegyet adjanak. Nyiregyházára nézve fontos indítvány mert fekvésénél fogva úgy az adó hivatal mint a posta pénzkészlete veszélyeztetve van.

A sárospataki jogakadémián jan. 25—31-én van a beiratkozás.

Képviselő. Tegnap délután közgyűlést tartott a város, melynek érdekességet kölcsönzött az új tagok bevonulása. A polgármester referált a múlt évről általánosságban, mely után a szakosztályokat állapították meg. Ugyanazok kerültek be akik a múlt évben is bent voltak.

Meghívó. A nyiregyházi Polgári Olvasó Egylet f. évi január hó 31-én vasárnap dé. u. 3 órakor saját helyiségeiben rendez évi közgyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjai hazafias tisztelettel meghívhatnak. Az évi közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki évi jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az 1909. évi költségelőirányzat elfogadása. 4. A kilépő választmányi 6 tag újbóli választása. 5. A számvizsgáló bizottság választása az 1909-ki évre. 6. Indítványok. Nyiregyháza, 1909. január hó 22-én. Elnökség.

Eljegyzés. Szabó Gusztáv helybeli kereskedő eljegyezte Lakos Alajos ny. főerdész kedves leányát Gabriellát.

Sorozat. Alig multak el a háború rémlátományai, már is újabb nem szeretem hírként közölhetjük a hadkötelesekkel, hogy a sorozás megyénkben március havában fog megtartatni. A kedvezmények igénybevételeére vonatkozólag a községi előjáróságok adnak felvilágosítást.

Adakozás. A messinai sebesültek javára ujabban a szabolcsmegyei h. é. vasút, 1000, a debreceni füzes abony-tiszapolgári vasút pedig 400 koronát adományozott.

A budapesti esküdtsek most elvileg kimondotta, hogy az izr. vallású esküdt csak csak a temetés napjára menthető fel és a 8 napi gyász alatt tartozik a bíróságnál megjelenni.

Taligások virtuskodása. Sokszor és sokat irtunk már a taligások tulkapásáról, de úgy látszik, hogy nem elegendő. Tegnap Kovács György elűtötte taligájával Goldstein Ernő iskolásgyermeket, aki eléggé súlyosan megsérült. A napokban egy másik taligás egy katonatisztet gázolt el.

Vásár. A f. évben márc. 8-án, máj. 24, szept. 6 és dec. 13-án lesz Nyiregyházán országos vásár.

Szökött katonák. Farkas János nyirbogyányi, Jakab Lajos nyirbogyányi és Pataki János kótaji származású katonák állomáshelyükről megszöktek.

Gondnokság. Pacsák Gergely Juliánna veresmarti és Pelepecsák Edéné karászi lakosnő gondnokság alá helyeztetett.

Megszüntetés. A helybeli kir. törvényszék Kis Pál nagykállai lakos ellen elrendelt gondnokságot megszüntette.

Árverés. A nagykállai főszolgabíró febr. 2-án árvereli el a múlt évben elkobzott tárgyakat.

A végrehajtási novella ki vette a butorokat a foglalás alól, melyen most úgy segítenek a hitelnyújtók, hogy beraktározási helyeket nyújtanak, ahol a kölcsön összegnek raktárdíj a neve. A Magyar Butorkészítő Egyesülete már felhívta erre a visszaélésre a kormány figyelmét.

Elgazolta a vonat. Jancsik János, nyiregyházi volt napszámos, évekkel ezelőtt kivándorolt Amerikába. Később maga után vitette az egész családját. Jancsik és családja sok viszontagságon ment át az Eldorádónak híresztelt Amerikában. Neje pedig most azt írja itteni ismerőseinek, hogy férjét halálra gázolta a vonat. A szerencsétlen, vagyontalan özvegy, jöhet most haza férje és pénz nélkül. Egymást érik az Amerikában ismétlődő szerencsétlenségekről szóló hírek, de azért népünk ismét tömegesen hagyja el hazánkat.

Telefon: 96. sz.



Keztyük

Szarvasbőr bélelve
3 korona 20 fillér
Szörmével bélelt
3 korona.
Tricot és kötött 20
krajcártól feljebb!!!

Valódi orosz

Sár és hőcipők

Magyar, francia és angol.

Illatszerek és szappan

szépitő szerek, kézfínomítók, hajvizek, hajfestékek. Poudér és parfüm. dekaszámra is mérve.

A legujabb francia szabásu

mellfűzők

mérték szerint készíttetnek.

Fűzőkből nagy kész raktár, melyeket 20 százalékkal árán alul arusít

Blumberg

orthop.
József kötszerész és
keztyügyáros

Nyiregyháza,

Városház-tér 2. szám

Svärdström-négyes. Nagyszabásu hangversenyre van kilátása városunk és vármegyénk előkelő közönségének. A világhírű négy svéd nővér, Valborg, Olga, Sigrid és Asztrid ugyanis folyó évi február hó 11-én önálló hangversenyt rendeznek a Korona dísztermében. A Svärdström nővéreket nem kell aposztrofálnunk. A világsajtó egyöntetűen az elragadtatás hangján ír róluk. Az érdeklődés itt is nagy s épen ezért a jegyekről jó lesz előre gondoskodni. A meghívókat a napokban küldi szét a Borbély Samu könyvkereskedése. Ugyanott válthatók a jegyek is.

A kereskedelemügyi miniszter Szent Királyi Tivadar és Falk Lajos kereskedelmi kamarai elnökök választását megerősítette.

A gyermekvédő liga felkérte a szabolcsi községek előjáróit a gyermekek felügyeletére. Ezt a tisztelet városunkban a közgyámi hivatal teljesíti.

A szabolcsmegyei kereskedők többször panaszkodtak, hogy a fiemei áruk a budapesti torlódás miatt csak hetek múlva jönnek meg. A miniszter most kijelentette, hogy a bataszéki hid májusba át lesz adva a forgalomnak s attól az időtől késedelem nélkül arra küldik a Debrecen környékére szóló árukat.

Eltűnt. Leitner József berkeszi lakos 9 éves Mór nevű gyermeke f. hó 10-én eltűnt. Valószínűleg eltévedt és a téli időben megfagyott.

Vezetékek megóvása. Budapest tanácsa elrendelte, hogy az újítkézesekről a posta és a villamos vállalatok értesíttessenek. Megesett ugyanis hogy világitó árammal összeégették a napszámok a posta vezetékeit. Nálunk is fennáll ez a panasz és hogy nem alaptalanul mutatja, hogy sokszor egész utcák lámpa sora alszik fel. A telefont is e miatt sokszor nem lehet használni.

Katonának nem jó lenni. Szokolay András nyírbogdányi illetőségű 65-ik gyalogezredbeli címzetes őrzető megszökött. Most a csendőrség az egész megyében erélyesen nyomozza.

Tanuljunk a más kárán. Ujvidéken a Sztó féle kereskedés tegnapelőtt leégett, melyben sok benzin, petroleum sőt lőpor is volt felhalmozva. A robbanásnál 15-en sérültek meg veszélyesen. Nálunk is sok petroleum van felhalmozva egyes kereskedésekben amiként azt már a tüzoltóság is jelentette a rendőrségnek.

180 gyár kérelme. Az ország 180 szubvencionált gyára fordult a kormányhoz, memorandummal, mivel az új adótörvény vissza venné tőlük, amit állami kedvezményben kaptak. Szabolcsmegyének 5 vállalata van érdekelve.

A borhamisítás megakadályozásáról szóló 1908. évi XLVII. t. c. végrehajtását tárgyaló 12454 számú földművelésügyi miniszteri rendelet a jegyzői hivatalokban megtekinthetők.

Elgázolás. Varga Pál, helybeli napszám, már régen van alkalmazva a vasutnál. Pár nap előtt hajtányon teljesítette köteletségét. A hajtányról azonban lesiklott és annak kerekei átmentek rajta. Súlyos sérülésekkel szállították haza, de a gyorsan alkalmazott orvosi segély segített rajta.

Előadás. Gaszner Géának a debreceni első takarékpénztár jelzálogosztály-főnökének a jegybankról szóló értekezése szép közönséget vonzott a kereskedők és gazdák körében. Nézeté szerint a közönség, vagy pedig a kartell bank az, amely Magyarország érdekeinek legjobban megfelel, mivel a fejlődő ipart az új intézet alapításával járó nehézségek hátráltatják. Majd statisztikákkal bizonyította állításának valóságát.

Gyilkos szerbek. Az Apolló színház 6 heti szenzációját egy magyar tisztnek a szerb banda által való legyilkoltatásának bemutatása képezi. Ezenkívül a boszniai katonai szolgálat viszonyosságai és Szerbia forogó népe is látható lesz. Kiemelendő még Salome világhírű darab és a velük össze találkozott török nép Háreme akiket ki nem elégít, megtudja: Hogyan kell pénzre szert tenni, sőt azt is kitapasztalhatja hogy mi lehet: Egy

pof következménye. Az adó emelésen bánkódó polgárság meglátja Szegszárd vidékét és megtudja hogy a bor az ami bánatát onyhitetheti.

Öngyilkosság. Simkovic Zsuzsanna Kiszely Andrásné, itteni lakosnő, már régebben betegeskedett. A szegény sorsban élő asszonyt nagyon bántotta, hogy keresetök legnagyobb része gyógyköltségre ment, de a javulás késett. Nagyon busította, hogy betegsége miatt nem gondolhatta férjét, két kis gyermekét úgy, amiként szeretne volna. Elhatározta, hogy megvállik a terhés élettől. E hó 19-én felment lakásának padlására és felakasztotta magát s mikorra feltét észrevették, már halott volt.

Betegápolás. Ingyen és bérmentve küldi a 30 év óta fennálló és legjobb hírnek örvendő Kelöti J. czög, Budapest, IV., Koronaherczog-utca 17. betegápolási tárgyak és higienikus gummiáruk gyára képes árjegyzékét 1909-re minden érdeklődőnek. E kiváló hasznos könyv körülbelül 3000 természethű rajzot, az illető magyarázatokkal s használati utasításokkal tartalmazza mindama műszerek és készülékekről, melyek a beteg gyógyulására és kényelmére szolgálnak. E praktikus könyv minden házban nélkülözhetetlen tanácsadóként szolgáljon a moderna higiena különféle cikkeinek beszerzésére.

Elfogott tolvaj. Békésen letartóztatták Kálmán Ferenc szökött huszárt, aki Hajdu és Szabolcsmegyében lopásokat követett el.

A kereskedőifjak vasárnap délután tartott kabaréja rendkívül sikerült, ami arra indította a vezetőséget, hogy ezután is megfogja ismételni.

Pöstásbál. Ilyen is lesz már Nyíregyházán, mégpedig febr. 13-án megtartva. Az előkészületek most folynak.

Nőegyleti bál. A nyíregyházi jótékony nőegylet bálját már úgy megszokta a közönség, hogy az odaváló elmenetelt a meghívók kibocsátása előtt is számontartja. Az így volt az idén is, amikor minden reklám nélküli olyan szép közönség gyűlt össze a ma egyheti bálna, hogy a mulatság az évad legnagyobb sikerü összejövetelei közé számítható. Az eredmény úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban fényesnek bizonyult.

A nyíregyházi építőiparosok január 24-én a városházán közgyűlést tartanak.

A Budapesti Betlen kör f. hó 19-én estélyt tartott, melyen a megnyitót, svéd Andreeon címmel Leffler Béla, városunk szülötte tartotta.

A Máv. helybeli állomás főnöksége szerint, az olasz reggő kalábriai vonalra már vesznek fel küldeményeket. A segélyezés szempontjából ez, nagy fontossága.

Megbízatás. A szabolcsmegyei községi és körorvosok a miniszteriumban tartandó tanácskozmányon való képviseltetésükkel, Kis Ferenc kemecsei járásorvost bizta meg.

Órák és ékszerek, valódi ezüst, chinai és angol ezüst dísz tárgyak, evő eszközök, alkalmi ajándékok igen jutányosan és felelőség mellett beszerezhetők Vrabcz órás- és ékszerésznél, Nyíregyháza, Iskola-utca 8.

Dietrich féle tea-rumok, Guba, gyöngy és java kávék beszerezhetők 10 százalékkal olcsóbban mint bárhol, **Hirschler Mór** fűszerkereskedőnél Nyíregyházán. Ugyanott m. kir. lőpor-, patron-, játsszó-kártya és hegedűhur árusítás nagyban és kiesinyben.

Nyomatványokat szakszerű kiállításban, gyorsan és olcsó árban készít Klaffer Ignác könyvnyomdája Pazonyi-utca 9. szám.

Megbízható járásu órák, divatos ékszerek, jóminőségű szemüvegek nagy választékban. Grammophonok 40 kor.-tól, lemezek 2 kor.-tól feljebb kaphatók: **Kazár** órás-ékszerésznél, Vároház-tér, (Török-ház.)

Szabolcsvármegye legnagyobb és már 30 év óta fennálló néhai „Deutsch Samu“-féle cipő-üzletet (Városi palotában) veje Friedmann S. Sándor átvette és azt a mai kor igényeinek teljesen átalakítva tovább fogja vezetni. — Midőn is az új cég mérték utáni megrendelésre műhelyét tetemesen megnagyobbította, ajánljuk a n. é. közönség szíves pártfogásába.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urna k Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsolése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szíves nekem három üveg-gel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére Üdités frissít. Megóvjja a testet a hideg káros befolyástól. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuzköszvény, rheuma, fejfájás-natha, influenza, tagszaggatás és mindennemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavas „INDASZESZ“ összenem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavas gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmulhatlan gyógyszer különlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavas „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.



75 százalék idő, pénz és munkamegtakarítás.

A világhírű
John-féle

gőzmosó

gépek, ruhafacsaró és ruhamangorló gépek, valamint

a legújabb rendszerű, folyton égő kályhák, asztaltűzhelyek a legelőnyösekben beszerezhetők:

Wirtschaftler Armin
konyhafelszerelési vas- és műszaki áruk üzletében.

Elegáns korsolyák és kályhatálcák.



Gramophon áruház

Pazonyi-u. (Tahy-ház.)

Legjobb minőségű gramophonok, különféle lemezek raktáron, nagyválasztékban, kedvező **részletfizetésre** kaphatók. — Lemezek előnyös csere mellett váltatnak. Ugyancsak mindenféle kellékek kaphatók és javítások gyorsan eszközöltek.

Tisztelettel:

Gramophon áruház:
Stern Herman.



Jobb a tanács, mint a kalács!

Panaszkodik Erzsók néni:
„Istenem, de kínos nézni,
Hogy az én kis Peti fiam,
Mindig milyen rossz színben van!”

A kis arca, olyan halovány,
S egész teste, roppant sovány,
Szomszédasszony, mondja kérem,
Mit kellene tenni nékem?”

Szomszédasszony így felel meg:
„Hát, a maga gyermekének,
Nem hiányzik más semmije
Csak: a Nestlé-gyermeklisztje!”

Nézze csak az én Palimat!
Nestlé-lisztől lett az ily nagy.
Milyen, pompás pici legény,
Combján, karján, husa kemény!

Piros pozsgás arcoeskája,
S mindig mosolyg szeme, szája,
Ő a család szemefénye,
Apja, anyja öröme!

Azért kedves szomszédasszony,
Jó tanácsot megfogadjon,
Gyermekének Nestlé-t főzzön,
Ha akarja, hogy felnőjön.

Gyerek a Nestlé-t szereti,
S mindig jóízűen eszi,
Csak Nestlé való számára!
— No de most az Isten áldja!”

CSARNOK

Rém.

Irta: Lukács Gyula.

Nagy lilaszínű pára ült a városban. Olyan volt, mint egy lomha lila virág, s a falakon járkáló örök fegyverei csillogtak mint a szent János bogarak. A közeli erdőből fel-fel hangzott, valami fantom szerű ének, s ilyenkor az örök fázósan húzódtak össze. Pedig nyár volt. Nyár, amilyen csak itt Meseországban lehet. Forró, simogató, szerelemért lihegő nyár. A dal hangzott az erdőből. . .

Az országtanács már reggel óta együtt volt. Az öregek szakálába fekete gyöngyök voltak lüszve s a ruhájuk is gyászos, fekete volt. — A királyon se volt korona, hanem hamu volt a fején, piszkos, szürke hamu. Egymás után álltak fel az ősz, öreg emberek, de mind csak panaszkodott, csak sirt, tanácsot adni egyse tudott a királynak. Mind-egyiküknek megölt valakijét a Rém, aki már egy éve lakja a nagy fekete erdőt. Ha férfi merészkedett bemenni az erdőbe, sohse jött többé vissza, a nő pedig, ha eltévedt a rengetegben, bónán, megcsönkítva tért haza. A

Rém alakjáról nem tudtak beszélni, mert egy pillanat alatt csapott az rájuk s vágta ki szemöket. A legbátrabb daliák mentek a Rém ellen, hiába, sem látta őket többé a város, elnyelte őket a nagy fekete erdő, melyből csendes, nyári estéken ki hallatszott egy buja, szerelmet dicsőítő ének.

*

A királyfi öltözni kezdett. Felvette ezüstös páncélját, nyakába borította ezer szerecsen vérével festett bibor köpenyét, megtisztítá kardját, melynek pengéjén arannyal volt kiverve: A nőért s a hazáért. Mese ország legszebb daliája, kiról énekeltek a város leányai, elindult a rengeteg felé. Apja semmit se tudott távoztáról, s egyedül ment, ment a lilaszínű várból arra felé, honnan hangzott a dal.

Az erdő zugott-bugott s ezer kis madár üdvözölte a Hajnalt. Ibolya szőnyegen ment a királyfi s a napsugár kacagva csilant meg az ezüst páncélon. Gyors lábu őzikék futottak az ifju előtt s ő ment a hang után. A nyár szirmai peregték, kelő bimbók fakadtak, mintha nászukat ülték volna a nagy évszázados fák s a kis illatos lila ibolyák.

S ott, hol legmámorítóbb volt az illat, hol legszerelmesebben susogtak a fák, egy aranyhaju, kékszemű lányra talált a lovag. Ruhája csupa illatos virág s arany hajával incselkedett a játszi szellő.

— Hogy kerülsz ide — szólította meg a lovag, de borzadva lépett hátra, midőn meglátta, hogy a leány körül a virágok közt, ember koponyák vigyorognak felé.

— A Rém vagy hát — kiáltá, s kiántva kardját rohant a lány felé.

— A nő és a haza — kiálta a lány, s oda vetette magát a lovag lába elé, átkarolva lábát, s csókolta a hideg páncélt.

— A nő, csak azután a haza — bugta szerelmesen.

A lovag csak állt, lassan kihult kezéből a kard, s lehajlott a csodaszép leányhoz, hogy felemelje. Az pedig átkarolta a lovagot, s nyakába vágta hosszú, hegyes körmeit. A lovag hörögve feküdt a földön s a Rém, a Nő, kacagva itta a párolgó, meleg vért. . .

Az erdő susogott tovább, a virágok illatoztak s két szerelmes fülemile hosszánát zengett az aranyhaju Rémnek.

*

Az egész város tombolt a fájdalomtól, midőn nem lelték sehol a királyfit. Hirnökök vágattak a világ minden része felé keresni az ifjut. Végre egy öreg paraszt, ki ott lakott az erdő szélén, jött a királyhoz, hogy ő látta, midőn a lovag bement az erdőbe.

A Rém — kiáltá az öreg király, — meg kell menteni! Halott feleségemnek esküdtem meg, hogy mint szemem fényére, vigyázok a fiura!

S összegyűlt a fényes lovag sereg. Ott voltak a nagy, fehér szakálu vénnek, az erős karu ifjak, sőt a város asszonyai, leányai is mind fegyvert fogtak, hogy megmentésék a királyfit.

Riadva szálltak a madarak a sereg elöl, s az illatos kis ibolyákat eltiporták a lovag. Rém hallotta a közelgő zajt. Ennyi emberrel, egyszerre, nem bírt volna. Gyorsan rágtá le hosszú körmeit, s oda ülve a királyfi holtteste mellé, sirni kezdett, csalfán zokogni.

A bosszuért lihegő sereg, ép oly csodálkozva állott meg a látvány előtt, mint a királyfi. A Rém pedig kitért karokkal rohant a király fele.

„Szabadítóm!” S elcsukló hangon sirta el szomorú történetét, hogy őt a nagy, szőrös testű Rém tartá fogva. S jött a királyfi, ki bár megvívott a Rémmel, sőt meg is sebesítette, de az megölte a lovagot, s most megijedve a seregtől, — elmenekült, s ott hagyta őt a halottal. Szeméből patakzottak a gyémánttisza, hazug könnyek. Az öreg király valami melegséget érzett szíve körül nyergébe emelte a leányt s hazavitte hol, fiával együtt.

*

A gyász elmúlt, s az öreg király feleségül vette az aranyhaju leányt. Ezer harsona ünnepelte a nászt, s a nagy fekete erdőben kacagták a madarak a harsonák szavát.

Szerkesztői üzenetek.

P. Erről a számról lekéselt, de legközelebb, jön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Meghívás.

A „Kisvárdai Takarékpénztár”
részvényeseit

1909. évi február 7-ik napjának d. u. 3 órájára
Kisvárdán, az intézet helyiségében tartandó

közgyűlésre

van szerencsém tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása és a felmentvény megadása.

2. Igazgatósági javaslat az évi nyereség hovatartására iránt.

3. Egyéb indítványok.
A felügyelőbizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthetés végett ki lesz függesztve.

Kisvárdá, 1909. január hó 8-án.

Jármy Imre
alelnök.

Eladó ház. A Holló-utca II sz.

a. lévő ház eladó.
Értekezhetni Friedman S. Sándor cipőüzletében (Városház-palota).



ÓVSZEREK!

Valódi francia és amerikai gyártmány!

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos Gummi! Eredeti csomagolásban

Á r a k:

12 db finom minőség K 2—
12 db francia gyártm. K 6—10
12 db eredeti amerika K 10—12
Capot american rövid K 4—6
Halhólyag 12 db finom K 6—10
„Non plus ultra” K 12—16

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban
12 drb K 6.—, 25 drb. K 8.—

Női ovszer „Pesarium oculisium” K 3—5

Sérvkötő valódi angol acélrugóval K 7—10
Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pelottával egy oldal K 12.—, két old. K 24.—
Ovakodjunk silány utánzatoktól!

Suspensor (heretartó) darabja K 1—2-40

Havibaj-kötő darabja K 5—11.

Haskötő darabja K 7—24. Gummi görcsérharisnya darabja K 3—12. Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 5—9.

Uj! „Auto vaginal spray” a legmegbízhatóbb női ovszer K 15.

Szétküldés titoktartás mellett. 20 koronán felüli rendelésnél 20 százalékos árkedvezmény. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiáruk és betegápolási cikkek
gyára, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Sirkövek

tíz százalékkal
olcsóbb
mint bárhol.

Nyiregyháza,
Kótaji-utca 5. szám.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOH MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Köszönet

Belföldi szenek
Porosz szén
Karwini szén
Ösztrai kovács-szén
Koksz
Brikett
Faszén

Szállít waggonszámra,
valamint évi kötésre

Klár Andor
cég

Debreczen,
Miklós-utca 23. szám

Telefon inter-urbán: 445. Sürgőnyezim: **KLÁR ANDOR.**

Köszönet

Meszet

Kizárólag fával égetett bícharmgyei (Élesd-Rév-Mezőtelegd) fehér darabos mész. Évi termelés 1000 waggon.

Meszet

Kérjen ajánlatot!

GUTTMANN HENRIK
divatáru üzlete
Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy a téli szövetek uri öltönyökre nagy mennyiségben a legújabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel **Guttman Henrik.**

Hirdetések
jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

103/1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényes 15329 és 15465. számú végzése által Brener Ferenc és Katz Emil ujjfehértói 1. végrehajtatójává, 590 K és 870 korona tőkék ennek és az 500 kor. után 1908. év decz. hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és 2 K 40 fill. ár. hird. díjjal eddig összesen 104 korona 37 fillér perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával hiroilag lefoglalt és 702 korona 47 fillérre becsült boltberendezés, bolti áruk és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1909. V. 9/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Ujjfehértón alp. lakásán leendő eszközlésére 1909. év február hó 9-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1909. január hó 20. napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

SIRKŐVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINAL
Nyiregyházán,
Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Ez év szenzációi!
felolvasások
a **Meggazdagodás és Hosszu élet** titkairól.

Ez év elején lesznek megtartva Magyarországon **nagyobb városaiban.**

Hogyan lehet meggazdagodni, az egészséget fenntartani, az életet meghosszabbítani; ezen titkokat fogja feltárni a hajduböszörményi „Hungaria” tájékoztató iroda főnöke.

Felolvasások csakis azon városokban lesznek megtartva, hol ezen felolvasások megtartását **30 tagból alakult bizottság** óhajtaná.

A felmerülő költségek pedig az aláírókkal ellátott meghívó levélben biztosítatnak.

Belépti-díj 1-10 kor.

A 30 tagu bizottság által alapítottatik meg. A tiszta jövedelem fele része: Elszegényedett családok emberek — és a „Hírlapírók” nyugdíj intézetének lesz azonnal átadva. Ezen felolvasásokat a Debreczenben csapó-u. 12. sz. a. levő „Budapesti Takarékpénztárak képviselősege” rendezti. Meghívó levelek ide kéretnek.

Eladó szén!

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy a telepünkön levő

poroszszen

készletünket métermázsanként 3 korona 80 fillérért áruba bocsátjuk.

Venni szándékozók városi irodánkban (Vármegyeház-tér 10. sz.) jelentkezhetnek.

Nyiregyházi
Villamossági Részvénytársaság

Eladó. Egy ujonnan épült uri lakás, mely 4 szoba, konyha, éléskamra, pince kert és nagy udvarból áll, a szükséges tartozékokkal együtt kedvező feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

A legnagyobb termést biztosító
kalászos-, luczerna-, csalamádé és kapás növényeknek; feltűnő jó eredményt mutat ki szőlőben (70—95 hektoliter) a

fekálkompost-trágya

(emberürülék, tőzeggel szagtalanítva), felülmulja a műtrágyát, mert több évi termőerővel bír és tartós eső sem képes elmosni. 100 mm. a telepen átvéve 70 K 100 mm. vasutállomáson kocsiba rakva 90 K Vidékre külön ajánlattal szolgálunk az ottan álomásig bérmentve.

Debreczeni Trágyagyár R. T.
Debreczen, Sas-utca 3. szám.

A „Kristály” gőzmosó és vegytisztító gyár
Miskolcz, keres a város forgalmas helyén egy gyűjtőtelep föllállítására céljából egy alkalmas üzlethelyiséget és egy intelligens, óvadékképes üzletvezetőt. Ajánlatok a gyár igazgatóságához intézendők.

Wassermann Sámuel

üveg- és porcellán kereskedésében

Nyiregyházán, Zöltség-tér 2. szám alatt

kaphatók a legjutányosabb árakon minden e szakmába vágó árucikk, u. m.: **Karlsbadi porcellán** ét, teás, kávé, mocca és mosdó készletek, valamint az összes háztartási edények. — Mindennemű csiszolt, préselt és fuvott **üvegáru**, sörös, boros, vízes és pálinkás készletek. — Álló és függő **lámpák** a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig. Sima és csiszolt, kézi és függő **tükrök**, olajnyomatu és aquarell, világi és szent **képek**. — **Villany-csillárok** privát lakások és középületek berendezéséhez a legmodernebb kivitelben rendelhetők meg. Mindenféle **majolika áruk** és csemegés készletek dúz választékban. **Évőeszközök**, china ezüst, alpaca és olcsóbb fémből készült minőségben. A Szandrik magyar ezüst és fémáru gyár képviselete. **Disztárgyak**, ajándékok és fényűzési cikkek nagy választékban. **Mosdó asztalok** mindenféle kivitelben, **Kosárba font üvegek** különféle irtartalommal. **Fém lámpások** gyertya és olaj részére. **Képretezés** számtalan lajtában a legizlősebb és legelegánsabb kivitelben készíttetik. **Ablakok** minden nagyságban gyártatnak. **Üvegezés** helyben és vidéken vállaltatik.

Telefon sz. 121.

Telefon sz. 121.

Értesitem a t. közönséget, hogy

szőnyeg és divatáru üzleteimben

rendkívül leszállított árakat

rendszeresíttem, mely által a t. vevőközönségnek kedvező alkalmat nyújtok, hogy **ruhakelmékben:**

blous selymekben, flanellekben, mosó-barnetekben, rumburgi, hollandi és cérnávásznakban, derékaljgradlikban szükségletét és még igen sok, itten fell nem sorolható árucikkeimet **25—30%-al olcsóbb** árakban árusíthatom, mint bármely más kereskedő.

Továbbá ajánlom kizárólagos szőnyegáru üzletemet ahol mindennemű függönyök, asztalterítők, linoleumok, paplanok, matracok, mesés olcsó árakban szerezhethők be.

Tisztelettel:

Kreiser Simon.

Hajlított fa-, vas- és rézbutor nagy raktára.

Szabolcsvármegye legnagyobb

butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Legujabb stilü palisander, mahagoni és fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol úri- és női salon garniturák. Ebédlő diványok.

Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond.

Telefon 19.

MANDL EMIL szénraktára.

Nyílt egész fuvarokban, avagy a raktáramban átvéve

100 kg. Porosz szalon-sz. 4.—K

100 „ „ téglabrikett 4.—K

100 „ Tatai tojás-brikett 3.60K

100 „ Királdi-szén 2.40K

100 „ Vágott fa 2.40K

500 kilogrammnál kisebb tételek zsákolva 20 fillérrel magasabb árban.

108/1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 3078.908. P. számú végzése által Csázik Péter nyiregyházi lakos végrehajtó javára, 2400 korona tőke, ennek 1908. év márc. hó 22. napjától számítandó 6% kamatai és 3 korona 80 fill. árv. hird. díjjal eddig összesen 149 kor. 90 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 1588 koronára becsült butorok, zongora, ezüstneműek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1909. V. 75/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nyiregyházán Nádor-u. 5. sz. háznál leendő eszközzésére 1909 évi január hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1909 évi január hó 16. napján.

Oláh Gyula.
kir. bir. végrehajtó.

Amatőr festők!!

Olaj és aquarell-festékek a hozzávaló ecsetekkel és más egyéb kellékekkel megérkeztek a ::

Borbély Béla könyv- és papirkereskedésébe ::
Nyiregyháza, Városház-palota.